

Марисойуз уполномочзный - влак XI - сз
кана 15-18 йанвар 1930 ийштз погы-
нымашын пунчал мутшо-влак.

104/240

Марисойузын лукмыжо.

Йошкар-Ола 1930 ий.

H
H

M
R

o -1

Мар.

11-76

Г.П.Б-ма облас. янв.

Липр 1930 г.

Андр. 1930 4-904

Марисойуз уполномочэный - влак XI-сэ
кана 15-18 йанвар 1930 ийштэ по-
гынымашын пунчал-мутшо влак.

Марисойузын лукмыжо.

Янв. № 1912

Йошкар-Ола. — — — — —

1930 ий.

Резолюции и постановления XI с'езда
уполномоченных Марисоюза 15 - 18 ян-
варя 1930 г., — в переводе на марийском
языке.

Первая Гостипография Маробиздата. 1930 г.

Мароблит № 204

Наряд 505.

Тираж 500.

С
н:

(1

У
ко
У
гы
ш
жэ
ыш

1
жа
лы
ды
му
кам
коп
дэн
лит

2.
ВКГ
трос

Сатулышо коопэратсийын ончыклык пашажэ нэргэн, Иванов йолташ докладшэ почэш пунчалмаш.

(1 Иванов йолташ—Нижэгород Край Сатул. Ушэм. вуввэр. члэижэ).

Нижэгород Крайсэ Сатулышо Коопэратсий Ушэмын ончыклык пашажэ нэргэн докладым колыштмэкэ, Мари Кундэмысэ Сатулышо Ушэм „Марисойузын Уполномочэный-влак погынымаш, Комунист партий. Совет власть шұдымыжө дэн Сэнтросойуз Советын пунчалжэ почэш ончыкыжо копэратсэ пашам тытэ ыштыман, манын пунчалэш:

1. Вич ийаш план почэш, ыштышаш пашам жапыштэ ыштэн шукташ. Совет ушэмын озанлыкшым сотсиализм шуктышашлан вийандымэ годым утларак полшэн шогаш; йалла мучко колхозла пашаштэ, пойан кулак тўшкам йөршэш пытаршашлан, чыла сатулышо копэратсэ ушэмлан пашаштым у сэмын вийандэн колтыман; копэратсилан логалшэ кугу политик пашам шуктыман.

2. XVI-со партконпэрэнсэ шұдымыжын, ВКП(б)-ын Рүдө Комитэт пунчалмэ дэн Сэнтросойуз Советын погынымашын пунчалмыжэ

почэш, крайысэ сатулышо копэратив ушэм-лан утларак самокритикым вийангдэн (паша тэргымаш), батрак йорло дэн ик марда крэсаньык-влакым лийшэмдаш, ваш-ваш ўчашэн (сорэвнованьэ). Кулак пойан тўшкам йөршэш пытаршашлан, ончыкыжо тыгай пашам ыштэн шуктыман:

а) Кокэпартсэ пашам виктараш, күлэш сай ыштэн моштышо йэнг-влакым шогалтыман; пашам пужэн, торэн шогышо-влакым: пойаным, кулакым партий шўдымыжө ваштарэш шогышо-влакым моло йёрдымө йэнг-влакым (растратчик, бўрокротым) копэратсэ паша гыч поктэн лукман, нунын олмэш, пашачым, батракым, йорло крэсаньык колхозышто, совхозышто шогышым, ик марда крэсаньыкымат, чотырак, эн ончыч тўнг илышэ калык гыч (мари кундэмыштэ мари гыч) шогалтышаш. Тидэ пашам, копэратси вуй вэр члэн-влак дэн Рэвизион-комис сайлымэ годым шукташ.

б) Копэратсэ паша виктарышэ йэнг-влакым пашачым, батракым йорло йэнгым тунуктэн йамдылман. Садлан кужу жап мучко тунэмшаш курсым почаш, копэратсэ пашалан тунэммэ кугу школлаш туныкташ колташ. Тунэмаш кайшэ-влак лэч, тунэм пытармэк паша ышташ пёртылжө манын ўшандармэ кнагам налаш. (контрактатсым ышташ). Батрак дэн йорло крэсаньык коклаштэ туныктымо пашам утларак вийангдыман.

в) Колхозышто, совхозышто шогышо пашачэ, батрак дэн йорло крэсаньык-влакым Край мучко, сатулышо копэратсэ члэныш 1-сэ Октябр 1930 ийштэ пүтынэк пурташ; Район мучко колхозыш савурымо вэрлаштэ, түрлө машин-трактыр кучышо стансийштэ шогышо батрак дэн йорлым копэратсэ члэнлан 1-сэ апрэлылан 1930 ийштэ пуртэн 100%-нэк шукташ.

г) Шушаш шошым агалан йамдылшаш пашалан кизытак күлэшын тунгалман. Шошым ага тунгалашлан, сатулышо копэратсын полшымыжо колхозлан, совхозлан. батрак дэн йорло-влаклан полшымыжо лийжэ, тидэ полшымаш ик ийаш шурно дэн ўдышаш мландым 100% ўдымым шуктыжо.

д) Кундэм мучко колхозыш савурымо паша ваштарэш, пойан, кулак тўшка дэн, крэдал шогат; нунын ваштарэш пашам шуктышашлан, сатулышо копэратсэ уло вийжэ дэн полшэн шогыжо. Крайсыз сатулышо копэратсэ ушэмын, батрак дэн йорло-влакым колхозыш пурташ полшышашлан 600 тўжэм тэнкэ окса, күлэш жапыштэ, күлэш корно дэн пуэдымэ лийжэ, садлан тидэ шотышто, кугу мут пуалтэш. Тидэ пашам илышыш пуртышашлан, сатулышо копэратсэлан шкэ уло вийым чумурэн, батрак дэн йорло күлэшан ончык шогышо йэнг дэн пырля полшэн шогыман.

Крайсэ сатулышо копэратси тун пашажэ тыгай лийжэ:

е) Сату ужалмашым, калыклан колтымаш пашам сайэмдаш, эн ончыч батрак дэн йорло, колхозышто совхозышто шогышо-влаклан күлэш сату пуэдымэ лийжэ. Сэнтросойузын, кэвытлаштэ торгаймэ пашам сайэмдаш шудымыжым шукташ; садлан торгаймэ пашам пэнкыдэмдаш, тушман унгырчык (учыштышэ) лумлан гына паша ыштышым, кужун паша шуйкалышэ влакым, окса шалатышым, шканжэ нумалшым йытырайэн лукман.

ж) Пашачэ - влакын пашадар акшым пэнгыдэмдэн кучаш; 12 протсэнт нарэ күшкыктарэн шукташ. Садлан, копэратсэ кучэм пашаштэ, торгаймаштэ, кылэш—огул уто роскотым пытараш; вашкэрак сатум ужалман, күльдымаш сату ынжэ лий. Күлэш сату батрак дэн йорло колхозышто шолгышо йэнгын йодмо почэш лийжэ.

з) Совэт Ушэм мучко кугу паврик, машина ыштышэ завод ыштымашлан (индустриандаш) Совэт Ушэм казна оксам копэратсэ торгаймэ паша гыч утараш тыршаш. Казна окса олмэш, утларак калык лэч погымо лийжэ: члэн пай окса, зайом, ончыко пуумаш; пэрэлаш пыштымэ. Кулак дэн вийанрак крэсаньык лэч налшаш члэн пай оксам вашкэрак чыла погэн шукташ.

и) Паврик-завод ыштэн лукмо сатум ужалмэ вэлэн, копэратсэ, паврик-заводлан крэ-

саньык ыштэн лукмо сатум погэн йамдылаш, тидэ паша гыч ышкэ вуйа (частник) торгайшэ-влак йөршэш корандаш. Альэ мартэ частник эшэ шуко протсэнт тидэ пашам куча.

к) Угыч ыштымэ олалаштэ, паврик-завод тўшка кундэмлаштэ, район мучко колхоз ыштэн шуктымаштэ, туныктымаш, культур. илыш уэмдымаш паша эн утларак вийагдымэ лийжэ. Копэратсэ; кэвытшым, сату ончымо вэржым, кочмо вэрым, дэтсадым, киндэ кўэштмашым, ситымашын чаплын ыштыжэ.

л) Район мучко колхоз улман районэш, утларак кэвытла почмаш пашам шукташ.

м) Культур, тунуктымаш илыш уэмдымэ пашам, сатулышо копэратсэ эн ончыч эн утларак колхоз дэн совхозышто виктарыжэ; садлан крайсэ копэратси ушэм тидэ пашалан оксам пуэн полшэн шогыжо, паша шуктышаш планым возыжо, колхоз дэн совхозыжат тидэ пашалан полшымашым пуушт.

н) Тэнэй, копэратсэ ушэм вуйвэр сайлымаш, пойан-кулак тўшка дэн крэдалмаш жапыштэ лийшаш. Партий шўдымө пашам шуктышашым—кулак тўшкам пытармашым шижын, нуно ваштарэш чот шогаш тўнгалыт. Копэратсэ ушэм тидэ шотышто—рўдө пашам шуктышашлан, пашачым, батракым йорло дэн ик-марда крэсаньыкым кулак ваштарэш иктыш уштараш, нуным пытараш манын

пашам ыштыман. Садлан, вийанрак самокритикым почын, пурла могырыш партий шўдым дэч лупшалтмашым, нэлэ жапыштэ паша дэч лўдмашым кулалтэн, партий шўдымыжым шукташ.

о) Крайсэ копэратсэ ушэм, тыгыдэ калык кундэмысэ копэратсэ пашалан утларак полшэн, виктарэн шогыжо, моло ончылно шогышо калыкым копэратсэ паша дэн тёр, поктэн шуаш тыршэн шогышаш.

п) Копэратсэ ушэмлаштэ, альэ мартэ пашам виктарэн моштышо инструктыр-влак шагал улыт; нунын пашашт партий шўдымө сэмын ок ышталт, йужо вэрэ пурла могырыш пашашт лупшалтын. Садлан инструктыр-влакым ончэн шымлэн налман; йёрдымө влакым паша гыч корангдыман, олмэшышт пашачым, батракым йорло, йэнгым пашалан тунуктэн шогыман.

р) Йужо копэратсэ ушэм, пашажым кулак пойан тўшка вэк савурэн, батрак йорло йэнгым мондэн, сату налмаштэ ышкэт торгайшэ (частник) дэн родым кучэн шогэн улыт. Тунуктышаш, колхоз ыштымэ пашам нимо-лан шотлэн мондэн улыт. Ончыкыжо тидэ энкэкым йёршэш пытарман, копэратсэ пашачылан, батрак дэн йорло йэнг-влаклан полшэн шогыжо.

с) Нижэгород Край мучко чодра йамдылмаш, вэс кугыжанышкэ колтышаш сатум йамдылмаш паша, пэш кўлэш пашалан шот-

лалтэш, садлан копэратсэ тидэ пашаштат күйлэшын полшэн шогыман.

т) Чыла тидэ шүдэн каласымаш, пашалан чот пижмыдэн гына илышыш пурталтэш; садлан шкэнэн пашанам ваш-ваш күйлэшын тэргыман, ситыдымашнам түүжвак луктын ончыктэна гын пашам үчашэн гына ыштыман.

Марисойуз уполномоченный-влак XI-сэ кана погынымаш, Нижэгород Край почмо дэн, Крайсэ сатулышо копэратив ушэм почмо дэн, Марисойуз, паша виктармаш лишэмын. Утларак полшымаш уло — манын каласа. Ончыкыжат эшэ утларак, Край сойуз вуйвэр Марисойуз пашалан полшэн шогыжо, копэратсышкэ шогалтышаш йэн-влакым мари гыч тунуктэн батрак дэн йорлым йамдылаш полшыжо.

Копэратсийн ыштышаш пашам комунист партий, совет власть, Крайсойуз виктарымэ дэн ыштэн шуктэна, — манын погынымаш үшандара.

2. Марисойуз вуйвэрын отчетшо—вуй вэр вуйлатышэ Оралов йолт докладшэ дэн Нижэ-город Край Сатулышо копэратсэ ушэминструкторжын Плигин йолташ, рэвизион комис вуйлатышэ Башмаков йолташчн докладышт почэш пунчалмаш.

1. Комунист партий виктармы дэн Совет ушэмын озанлык индустриализатсий виангышашлан, паврик завод-влакым, йалысэ крэсаньык озанлыкым сотсиализм шуктышашлан ыштымэ годым, капиталист пойан кулак тўшкам пытарашлан пэнкыдын крэдал шогыман.

2. Тидэ, тыгэ пойан, кулак дэн крэдал шогы-маш, мари кундэмысэ сатулышо копэратси пашаштэ, пашачэ батрак, йорло дэн ик мар-да крэсаньык - влак иктыш ушнэн шогымо дэн лийшаш.

Сотсиализм ыштымэ ваштарэш пойан, ку-лак-тўшкан шогымыштым, копэратсэ сэнэн кэртшаш, ышкэ пашаж дэн сэнгаш полша, сэнгэнак шуктыман.

3. Сатулышо копэратси, крэсаньык ыштэн лукмо сатум погымаштэ, пойан кулак тўшка

лэч эн утларак налман. Паврик-завод сату пуэдылмаштэ пашачэ, батрак, йорло крэсаньык-влаклан партий, совет власть шүдымө почэш утларак, эн ончычак пууман.

4. Кундэмысэ мари крэсаньык пичкэмыш улмыштым, адак копэратси пашам йамдыдылмэ йэн-влак виктарэн шогымыштым шижын, кулак тукым утларак ышкэ шонымыштым копэратсэ пашаштэ пурташ тыршат, сотсиализм ыштымашым чараклэн шогат. Садлан йалысэ копэратсылан пэнкыдын партий дэн совет власть шүдымыжым шукташ йосырак улмаш.

5. Чыла тидэ каласымым йалысэ копэратсилан палэн налын, утларак калык тунуктумо пашам вийангдэн колтышаш ыльэ. Батрак дэн йорло влак дэн пырля пашам ыштымаш чаманыдэ (самокритик) паша тэргымышым пэнкыдын вийангдэн колташ күлэш ыльэ, тунам партий дэн Совет власть шүдымашыжэ илышыш пурталтэш ыльэ.

6) XI-сэ кана уполномочэный-влак погыномаш, 1928-29 ий мучко Марисойуз паша нэргэн вуйвэрын отчотшым колыштмэкэ, тыгай мутшым каласа: Марисоюзынат, йалысэ копэративынат пашашт пашачэ дэн нужна крэсаньык-влаклан полшышаш корно дэн ышталтын огыл, партии шүдымыжө ордыштө кодын, кылэш паша шукталтын огыл:

а) Калык тунуктымө паша шагал ыштымэ, копэратсэ члэн-влак паша дэч ордыштө ко-

дыныт. Копэратсэ члэн коклаштэ самокритик лиын огыл;

б) Пашачэ, шэмэр калыклан полшымаш ойыртэм ыш лий. Батрак дэнэ йорло-влак, альэ мартэ шукужо копэратсишкэ члэнлан пуртымо огыт ул, нуным копэратсышкэ пуртышаш ыкса (фонд коопэр. бэдноты) шкэ корныж дэн кучылтмо огыл.

в) Копэратсэ ушэм-влак колкозлан сату пумаштат, члэныш пуртымаш пашаштат пэш шагал ыштэн;

г) Калык тунуктымо паша ыңылтармаш кылэшын ыштымаш лийын огыл, копэратсэ пашам виктараш шогалтышаш йэҥ-влакым шотыш налмэ огыл, тунуктэн йамдылмашат шагал лийын;

д) Парти шүдымө сэмын, копэратси пашам виктармаш, ончыко колтышаш манын, үчашэн ыштымаш лийын огыл, тидэ паша дэч копэратси члэн-влак өрдыштö кодын улыт;

е) Шкэт торгайштэ кулак тукум лэч сатум налэдымым чарымаш паша лийын огыл, альэ мартэ йатыр копэратси ушэм-влак нуны дэн родым кучат, шэргэ ак дэн сатум налын кулак лан полшэн шогат;

ж) Копиратсишкэ утларак мари калык гыч, батрак, йорло-влакым члэнлан пуртышаш ыңылтарымэ паша ышталтын огыл.

7. Марисойузын озанлык кучэм шотышто паша ыштымыжым ончымэкэ, погынымаш

кѳдшѳ ий мучко тыгай пашам ыштэн шук-
тымылан шотла:

а) Марисойузын кучылтмо окса вунтыжо пэнгкыдэмын кушкын шога: сату налэдымаш-тэ 1-сэ/Х-1928 ийштэ шкэ оксажэ 83,000 тэнгкэ гына улмаш, 1-сэ/Х-1929 ийштэ 357 790 тэнгкэшкэ шуын; шкэ окса кучылтмы дэн кўсылым (арымашэш) окса налэдымаш таңа-стармаштэ тыгэ лийэш: 1-сэ Х-1928 ийштэ кўсын налмэ окса шкэ окса дэн таңастарэн 15,8 протсэнт ыльэ, 1-сэ/Х-1929 ийлан, зиан лиймашым, шулдо акан тараманым шотлымаш гыч кудалтым-гынат 1:6,8% лийын;

б) члэн пай окса йалысэ копэратсэ дэч. погэн шуктымо; Х-со кана уполномочэн-влак погынымашын пунчалмэ почэш, сату налэдышаш шапашлым окса пўтыньэк погэн шуктымо; Марисойузын пай оксажэ ик талук мучко 305,110 тэнгкэ (173,3%) ушнэн.

в) Тўрлѳ сату уштармы дэн, адак крэсаньык йамдылмэ налэдышаш окса кучылтмаш кушкын шога, ик талук мучко 31,7 протсэнт кушкын. Сату торгаймаштэ 56,5 протсэнт, тўрлѳ крэсаньык сату погымаштэ 320,4 протсэнт кушкын;

г) Окса кучултмаш кўлэш корно дэн лийын;

д) Уто роскот 4,02—1927-28 ийсэ гыч 1928-29 ийштэ 313 протсэнт маркэ изэмын. Торгаймэ пашам виктарышэ пѳлкан нормо дэчат изирак.

е) Сату ак вўлан, пайдам налшаш ушэм-дымаш 6,0% гыч 5,2% маркэ изэмын шога; тугэгынат, тидэ шотышто пумо нормо дэч шукорак наладэш.

ж) Иалысэ копэратси ушэм влакын пашаштат сайрак кайа. Сату налэдышаш кучултмо окса кушкын шога, 1927-28 йисэ дэч 30 просэнт ушнэн; копэратсыш мыньарэ йэнгым пуртышаш пумо сипр тэмэн шуктымо, ўмасэ дэч 117,2 просэнт ушнэн; пай окса погымаш 100,3% лийын Торгаймэ пашалык окса вунтат кушкын шога, копэратсиын шкэ окса жэ торгаймаштэ 65% пурэн.

Сату ужалмаш жап вашкэмын, ўмасэ дэч тылчыш вашкэрак сату савурнэн лэкшэш. Окса роскот, адак сату ак вўлан уштармашат нормо шот дэн лийын.

Тидэ чыла каласымэ почэш XI-сэ кана уполномочэнный погынымаш, Марисойузын озанлык кучэм пашажым йөршэшлан шотла.

8. Нижэгород крайсэ сатулымо ушэм вуйвэрын, Марисойузын паша нэргэн пунчалмыжым, ончыклык пашам виктаршаш шўдымыжым, уполномочэнный-влак погынымаш йөршэшлан шотла. Угыч сайлымэ Марисойуз вуйвэрлан, тидэ пунчалмэ почэш, ик тылчэ жапыштэ йоршэш Марисойуз пашам у сэмын виктарэн колташ, эн ончыч тыгай пашам шуктыман;

а) X-со кана погынымашын пунчалмыжым ты мартэ ыштыдэ кодмыжым, путыньэк илышыш пурташ.

б) Марисойз виктарышэ пөлкан пашажым, рүдо копэратсий ушэм шүдымыжө почэш у сэмын виктарэн колташ; инструктыр-влакым ик пашалан ойыртэм шогалташлан йамдылшаш. Садлан нуным уштараш, пашам ышгэн моштышым гына шогалташ.

Калык коклаштэ утларак пашам виктарэн колтышашлан, районыштэ ик инструктыр лийжэ, нуно йалысэ копэратсэш шотдэн шогышт.

в) Батрак дэн йорло групым кусараш, нунылан, пашаштэ полшэн шогыман. Йорло влакым копэратсыш пуртышаш оксам пүтынь-эк шкэ корныж дэн кучултман, батрак дэн йорлым копэратси пашашкэ утларак шупшаш, угыч сайлымэ Марисойуз вуйвэрлан, тидэ шотышто шкэ пашажым, йалысэ копэратси пашамат батрак дэн йорло-влаклан полшымо корно дэн чот виктараш погыны-маш шүда.

г) Кундэм мучко колкоз ыштымаш пашаштэ копэратси шкэ пашажым „полшымаш лийжэ“ манынак виктарэн колтыжо. Район мучко колкоз ыштэн шуктымо районлаштэ: икшывэ ончымаш йасльым, ишкывэ модмаш садым, машин шындыман кочмо вэрым, киндэ күэштмэ вэрым, тувыр мушмо вэрымат ыштыман.

Х-со кана уполномочэн влак погынымашын пунчалмыжэ— „колкоз түрлө культур паша шуктымо рүдө вэржэ лийжэ“ манмым шук-

ташак күлэш, тидэ паша - копэратсиин ончыклык ыштышаш пашажэ.

д) Калык тунуктумо, лудын-возэн моштыдым влак тунуктымашым, копэратси-пашалан шогалтышаш йэнг - влакым батрак дэн йорло ик марда крэсаньык маригыч йамдылмашым кулэшын ыштэн шукташ Йаллашкэ түрлэснагам шарымэ пашам, йалласэ копэратсии дэн пырля лэнкыдын виктарэн шуктыман, тидэ шотышто погынымаш лижак манын шүдымашым кода.

е) Пашам ончык колтышаш ваш-ваш үчашэн ыштымаш нэргэн договорым ылышыш пуртымашым шымлэн ончэн налшаш. Тидэ шотышто, погынымаш угыч сайлымэ Марисойуз вуйвэрлан тыгэ шүда: үчашэн паша ыштымашкэ чыла копэратси члэн-влакымат шупшаш, нунат полшэн шогышт.

ж) Тидэ чыла шүдымашым ылышыш пуртышашлан, пунчалмэ почэш копэратси пашам виктарэн шукташ калык ончылно, лүдтэ, вожылдэ торгымаш (самокритик) лийжэ, садлан Марисойуз вуйвэр, йалысэ копэратси вуйвэрат копэратси члэн-влаклан ынгылтарман-полшэн шогыман.

д) Копэратси вуйвэр-влакым угыч сайлымэ годым, тэнэй эн утларак, пашачэ батрак йорло влак дэн ик марда крэсаньык эрыкшым шукташ погынымаш шүда. Садлан, копэратсийштэ пашам ыштышэ йэнг-влакым кылэшын тэргэн ончэн налман. Йордым вла-

кым поктэн луктын, вуй-вэр дэн рэвкомисыш пашачэ батрак дэл йорло-влак колхозышто шогышо лийышт. Адак ўдрамаш дэн ырвээз влакат сайлымэ лийшт.

Комунист-влакым сайлэн, партий виктар-машым йалысэ копэратси пашаштэ пэнгы-дэмдаш копэратси пашашкэ салйэн шогал-тымэ йэн-влак, район мучко мыньарэ мари калык улымо шот почэш, мари гыч сайлымэ лийышт.

10. Паврик - заводысо пашачэ дэн оласэ калыклан, кресаньык ыштэн лукмо кочшаш: шурно, шыл (пызэ), ўй, муно, шўрторык, моло кресаньык сатуат ситымэшкэ лийэш гын вэлэ, пашадар окса ок шулдэм. Садлан. Уполномоченный - влак погынымаш, Мари-сойуз вуйвэрлан, моло копэратси ушэм дэнэ пырля: саска куштыштышо шўрторык, ўй йамдылышэ артэлым почаш, лиймэ вэрыштэ пакчам (чыкма вичым) ышташ шўда.

Адак шўрторыкым, ўйым, йамдылашлан, районла мучко кресаньык-влак лэч ончычак ўшандармашым (контрактачим ышташ) колаш.

11. Мари кундэмыштэ түрлө завод-влакым у гыч ыштымдэн, пашачэ-влак ушнат, садлан копэратси ышкэ пашажым, пашачэ-влак-лан сайрак полшэн шогышашлан виктарэн штыктыман.

Чодра пашачэ-влакланат, күлэшан сатум пуэн шогымаш пашам сайэмдаш, садлан ойыртэм чодра пашачэ копэратсим почаш.

12. Паша план почэш угыч магазиным, кочмо вэрым, киндэ күэштмаш вэрым, адак түрлө сату оптымашым ыштэн шуктышаш. Садлан тидэ шотышто у гыч сайлымэ Марисойуз вуйвэрлан йалысэ копэратсилан пэнгэдэ шүдымашым пуаш, күлэшын виктарэн полшэн шогаш.

13. Ик тылчэ жапыштэ, угыч сайлымэ ушэм вуйвэрлан шүдалтэш. Завод дэн оласэ тыгыдэ икшывэ - влакым пукшышаш нэргэн ойлэн шуктэн, икшывэ пукшумо нэргэн сайрак пашам ышташ тўналман.

Адак нунылан дэтсадым, аза ончым вэрым, модмаш вэрым почын шукташ.

14. Марисойуз окса вунтым, кугуракын пайдам налын вийандаш төчымө жап эртэн манаш лийэш, садлан уто пайда налмым чарныман, нормо шот дэн гына погымо лийжэ.

15. Ончыкыжо паша шуктымаштэ вуйвэр дэн утларак виктарымэ пөлкалан, түрлө пунчалмаш шүдымашым илышыш пуртымашым шекланэн шогаш күлэш, садлан утларак кашакын ончэн налман.

16. Рэспублик казна оксам копэратсилан пумаш изэмдымым шотыш налын, копэратсилан тидэ шотышто полшэн шогыман, ышкэ окса казнажым вийандыман, садлан, члэн пай окса шүдымө почэш пўтыньэк погымо лийжэ. Тидланак, укэш сатум колтылмашым чарнаш, сату налэдышаш окса коштын савурнымаш жапым күчыкэмдаш күлэш. Тол-

шаш корнэш сату кужу ынышт кучалт, садлан чот шэкланэн шогыман.

17. Копэратси пашам рашкэмышын ыштышаш, куштылгэмдэн шуктышаш шүдымо паша ыштэнак шуктымо лийжэ манын, погынымаш шүда.

18. Колкозышто шогышо-влакым пүтыньэк I/IV тэнэйсэ йын копэратси члэнлан пуртымо лийышт, ончыкыжат колхоз члэн-влак копэратсышкэ пуртымаш лийжэ.

19. Кантонла дэн колхоз рүдө вэрлаштэ чай йүмө—кочмаш вэр почшашлан йамдылэн шога, манын—угыч сайлымэ вуйвэрлан погынымаш шүда.

20. Марисойузат йалысэ копэратсийат шкэт торгайшэ (частник)-влак дэч йөршэш сату налэдымашым чараш: тидэ шотышто вуйвэрын пунчалмыжым пэнгэдэмдэн каласаш.

21. Заводлашкэ пашачэ-влаклан сату пуэдышаш, ойыртэм сату шапаш лийжэ манын вуй вэр пунчалмыжым, пэнгыдэмдэн каласаш. Адак кундэмысэ сатулым пашам виктарышэ пөлка дэч, тышсэ күлэшан сатумат кодышаш нэргэн йодман.

22. Члэн пай оксам, пашадар, вий почэш налшаш нэргэн утларак ынгылтармашым пуаш күлэш: кэ лэч мыньарэ, кунар жапыштэ погыман.

23. Уло шүдымаш почэш, угыч сайлымэ вуйвэрлан, Марисойузэш колхоз сэксийм почшаш нэргэн пашам ышташ, шүдалтэш.

24. Йалысэ копэратсийшкэ пашам ышташ шогалтышаш йэн-влакым йамдылымэ. Кок ий мучко тунэмшаш курсым почшаш, күлэш нарэ батрак дэн йорло-влак погымо лийышт.

25. Озан оласэ Марисойуз контор ончык күлэшжым рашкэмышын шоналтэн, палэн налман.

26. У гыч сайлымэ вуй вэрлан, копэратсы оксам шалатышэ влакым растратчик ваштарэш нимом чаманыдэ чот крэдалаш; садлан рэвизион комис пашам чот вийандаш; чыла члэн-влакымат, шалатымашым чот шэкланышт крэдалаш полшэн шогышт, манын ўжаш.

Адак у гыч күлэш пөлка дэч, ушэм окса дэн йалысэ копэратсий шот дэн, суд пунчалшэ почэш оксам кычалшэ йэнгым, йалашлан эрыкым йодаш.

27. Мари йылмым копэратсэ паша ышты-маштэ, уло пунчалмэ почэш илышыш пурташ;

Кундэм исполком пунчалмэ почэш мари йэнгым пашалан шогалташ.

28. Батрак дэн йорло йэнгын икшывэ-влак школышко тунэмаш чылан коштшашлан, йалысэ копэратсинлан, күлэш вургэмым моло сатумат окса дэн пуаш күлэш, пэш нужна икшывылан копэратсий шот дэн пуалтшэ.

29. Совэт властын уло пунчалмэ почэш, паша ыштышэ копэратсий ушэмлаш, батрак дэн йорло-влакым члэнлан пуртышаш полшым оксам кызытак пайлэн лукташ.

Рэвизион комисий паша почэш пунчалмаш

1. Рэвизион комис пашашым йордымашлан шотлаш.

2. Рэвиз ыштымэ актым, тудым шўдымыжым пэнгкэдэмдаш, ылышыш пурташ.

3. Бухгалтэр отчот дэн парыш (пайда) оксам шэлэдышаш нэргэн Сыркин йолташ доклад почэш пунчалмаш.

1. 1-сэ Октябрлан 1929 ийсэ Марисойузын кошартыш балансым, 1928-29 ийсэ бухкалтэр отчотым пэнкыдэмдаш.

2. 162,115 т. 94 ыр түрыс парыш окса гыч 20 протсэнт—32,423 т. 19 ыр докод окса түлмым кудалтымэкэ, кодшо 129.692 т. 75 ыр. тыгэ шэлэдыман:

а) Марисойуз тўнгысө шапаш оксалан 45 протсэнтим—58 361 т. 74 ыр.

б) Кужу жаплан кўсын пуушашлан 10 протсэнт—12.964 т. 28 ыр.

в) Вэс түрлө шапашлык оксалан—10 протсэнт—12.969. т.

г) Тунуктумо пашалан 10 просэнтым — 10.969 т. 28 ыр.

д) Йорло влакым колкоз дэн копэратсийшкэ пуртышашлан 10%—12.969 т. 28 ыр.

э) Пашачэ дэн служышо влаклан полшышашлан 10 просэнтэм—12.969 т. 28 ыр.

ж) Ушэм вуйвэрын роскотлан 5 просэнт—6484 т. 89 ыр.

4 1929-30 ий мучколан, торгаймэ окса кучулт-мо план дэн окса налшаш—пушаш смэт нэргэн Фуфын йолташ доклад почэш пунчалмаш.

1 Торгаймэ—окса кучултшаш 15.400.000 тэнкэм кучулт савуртышаш планым, окса налшаш (докод)—пушаш (роскот) 411.849 тэнкэан смэтым 1929-30 ий мучколан пэнкыдэмдаш.

У гыч сайлымэ Марисойуз вуйвэрлан, тидэ планым тидэ талук мучко илышыш пуртэн шукташ шўдалтэш.

2. Ужалшаш түрлө сатум толмо вэргыч, складыш пуртыдэ викак йалысэ копэративыш колтымаш лийжэ, тидэ шотышто йамдылэн шуктымэкэ, илышыш пуртэн шукташ.

3. Пашачэ влаклан ужалшаш күлэш сату ак вўлан уштармаш, нормо шот дэн гына лийжэ; пашачын пашадар ак ынчэ воло, 12 просэнтым партии совэт власть шўдымө по-

чэш копэратси паша гыч утаршашым шотыш налын, у гыч сайлымэ вуйвэрлан, копэратси ушэш окса кучултмаш күлэш корно дэн кайшашым шэкланэн шогаш; вашкэрак коштын савурныжо, адак лимэ сэмын утларак оксам погэн, кужу жаплан окса тūлыдэ йōнлэн, сатум налэдэн окса рошотым ышташ.

5. „Марисойуз“ уставыш йэшармаш нэргэн пунчалмаш гыч.

Совет правительствын пунчалмы дэн копэратив ушэмын Рүдö вуйвэр шұдымыжö почэш Мари кундэмысэ күлэшан сатулышо „Марисойуз“ ушэмын Уставшым у гыч ончэн, тыгай вашталтылмаш дэн йэшармашым пурташ:

1. 13-сэ §.—м. тыгэ возыман: Ушэмын члэнышт Уполномочэный погынымашкэ ышкэ йэнгыштым тыгай нормо почэш колтэн шогат: ик уполномочэный 800 копэратсий члэн лэч, сады дэн йалысэ ик копэратсийат колтыдэ ынчэ код. Ик йэнгым да колтыжо, адак 25 йэн дэч утыжо ынчэ лий.

6. Уставын „Б“ „Совет“ нэргэн калысымым пұтыньэк 38 - § - гыч—43 § мартэ пурташ, 41 § гына „ик талук“ каласымэ олмэш, „кок ийлан“ манын возаш.

8. §—46-што. „Ик „ий манын возымым“, „кок ийлан“ манын вашталтэн возаш.

Иэшармаш

Нижэгород Крайсэ күлэшан сатулышо ушэмын вуйвэржэ дэн рэвизион комиссын 2 шо гана погынымашын „Марисойуз“ паша нэргэн пунчалмышт.

1. Совет Ушэмыштэ, кугу паврик завод влакым ыштэн крэсаньык озанлык кучэмым колкозышко совурэн сотсиализмым ыштэн шукташ тыршымэ годым, пойан кулак тукумым пытарман. Садлан пойан кулак тукым пашачэ крэсаньык ваштарэш чот крэдал, тўрло сэмын нуно сотсиализм ыштымашым чактарэн шогаш тыршат.

2. Сатулышо ушэмын паша шуктымаштэ, пойан-кулак тукум утларак ваштарэш крэдал шогат. Садлан копэратсий паша ыштымаштэ, пашачэ, батрак дэн йорло ик марда крэсаньык эрык пэнкыдын ылышыш пурталтжэ.

Сотсиализм ыштымаштэ, копэратси күлэшын полшэн кэртшэ вийлан шотлыман. Садлан, тудо ышкэ ончыклык пашажым эртак сотсиализм ыштымаш паша дэн кэлыштарэн шогышаш.

Вич ийаш план ыштэн шуктышаш пөрвөй талук мучко сату шагал лиймы дэн, адак йал

гыч кочшаш сату (киндэ, ү, шыл,-моло кочкышаш) йамдылмаштэ йосын эртымаштэ, сатулымо копэратсийлан ышкэ пашажым утларак вийангдыман, садланак паша вэрч комунист партийн совэт власть ончылно (ваш) мут пушашат кугурак лийын.

Тыгыдэ калык илымэ посна кундэмлаштэ, пычкэмыш илымыштым ушэш налын, у корно дэн илышым колтымо жапыштэ сатулышо копэратси пашам утларак кэлштарман, тидэ пашам күлэш пашалан шотлыман.

Садлан тыгыдэ калык кундэмсэ ушэм паша шуктымаштэ, пашачэ батрак дэн йорло, ик марда крэсаньык эрыкым илышыш пуртымашым батрак дэн йорло-влак коклаштэ пашам утларак вийангдымашым ойыртэм политик тунуктумаш пашам пэнкыдэмдымаш, капиталист, поян кулак тукум үчышт ваштарэш крэдал шогымашым, паша тэргымашым (самокритикым пэнкыдэмдымашым,) сотсиализм ыштэн шуктышаш вэрч ваш-ваш үчашэн пашам вийангдармашым, батрак дэн йорло влакым ик марда крэсаньыкымат копэратсий пашашкэ шупшмашым гына ончэн копэратси пашам аклыман, сайлан альэудалан шотлыман.

3. Марисойуз-вуйвэрын паша нэргэн ыштымэ докладшым, крайсэ ушэмын инструктырын Марисойуз пашам тэргэн налмыжэ нэргэн йэшармашым колыштмэкэ, крайсэ сатулышо ушэмын вуйвэр погынымаш Марисойуз паша нэргэн тыгэ каласа, озанлык-кучэм торгаймаш,

калык коклаштэ ыштым паша, ойыртэм раш комунист партий ончыктммо корно дэн, сатулышо рүдө ушэмын шүдымыжө почэш лийын огыл, тидэ тывэч палэ:

1) Йужо йалысэ копэратси ышкэт поян-кулак торговой влак лэч сатум налын родым кучэн улыт. Марисойуз тидым кылэшын шижын налын пытараш тыршымэ олмэш шкэат родым кучэн. 1928-29 ийштэ (7 тылзэ мучко) Марисойуз шкэат поян торговой лэч 37.244 тэнгэат 56 ыр сатум налэдэн; йалысэ копэратси 1928-29 ийсэ 3-шо кварталыштэ гына 430.000 тэнгэаш сатум налэдэн улыт.

2. Батрак дэн йорло коклаштэ паша ыштышашым, кылэш политик пашалан шотлалтын огыл, тидэ тывэч палэ:

а) йорло йэн влакым пуртышаш окса улмаш гынат нуны копэратсишкэ шагал пуртымо, тидлан йамдылмэ окса вунто кодын. (Йорло влак окса $\frac{1}{VII}$ 1929 ийлан 101.38 тэнгэ кодын: нуно копэратсийшкэ $\frac{1}{VI}$ -лан 56,7% гына пуртымо).

б) Йорло влакым копэратсийшкэ пуртышашым куштылгэмдымэ олмэш нэлэмдэн шогымо. Пай окса тұлымө ссуд мөнгэш тұлышаш жап 3-5 ий олмэш, йужо копэратси 8-9 тылчэ жапым гына пуэн улыт.

Адак копэратсишкэ пуртышаш кэлышын шымлэн налдэ лийын, садлан йорло олмэш поян-кулак тукумат копэратсишкэ пуртышаш лийын.

в) Батрак дэн йорло влакым копэратсийшкэ пуртымаш паша план дэч посна эртэн, адак нунö шотышкат налдэ кодын улыт.

г) Иалысэ копэратси сайлымэ йэнг влак гыч, йорло групым кусарэн паша вашталтын огыл.

д) Иалысэ копэратси гыч шулдо акан кылэш сатум чыла крэсаньыклан пуэдымаштэ класс шот лийын огыл: батрак дэн йорло плаклан эн ончыч пуэдышаш олмэш, нуным вочэш сату дэч посна кодын улыт.

3. Копэратсийшкэ, пуртышаш, колкозыш кусараш тыршымэ пашам, кылэш пашалан шотлалтын олыл, садлан тидэ шотышто паша ышталтын огыл; колкозлан кылэш сатум пуэдэн пашалан полшымаш лийын огыл.

4. Пашадар шот дэн пай оксам погышашым, кылэш политик пашалан шотлымо огыл; садланак тымаркэ тидэ паша илышыш пуртымо огыл.

5. Сотсиализм ыштэн шуктышаш вэрч пашам ончык колтышаш ўчашымаш йалысэ копэратсиштэ шагал лийын; марисойуз вуй вэр тидэ пашам кылэшыш виктарэн огыл.

6. Йалысэ копэратсиштэ самокритик (паша тэргымаш) кылэшыш шарлэн огыл. Марисойуз ушэм кучэм служышо влак коклаштэ паша дистиплин укэ.

Служышо вак ваш-ваш каргашэн (урлэн) илымы дэн пашам ончык виктарэн колтышаш, тазан тэргымаш (самокритик) лийын огыл.

7. „Марисойуз“ Ушэм кучэмыштэ служышо эн утларак инструктыр влак, пашаштым парти шўдымө почэш виктарэн шуктэн огытул, паша ыштымаштэ пашачэ калык эрыкшым йонгыш колтэн, йужо пашаштэ йоршэш йонлэн улыт. Йужо служышо, парти шўдым почэш пашам ыштэн вашкэмдэн огыт кэрт. Парти политик почэш, пашачэ влакым виктармэ пашашкэ шогалтымаш шагал лийын; ушэмлан күлэш йэн влакым ончыкыкклан шотыш налмэ огыл.

8. Бүрократ влакым, паша шуйкалмашым пытараш тōчымө огыл; копэратси пашаш куштылгэмышаш (рационализацим) партий шўдымө почэш ылышыш шагал пурталтын, йужо йалысэ копэратси тидэ пашам кылэшлан шотлэнат огыл Растратэ (окса шалытымаш) ок изэм, кушкын гына шога.

9. Киндэ шурным погэн йамдылмэ нэргэн, копэратсилан, ончык шогышо полшышо йэн влак дэн ынгылтармаш пашам, кылэш политик пашалан шотлымо огыл, садлан тидэ паца койшылан гына вэлэ ышташ тōчымө.

10. Йалысэ копэратси влак, тунуктымаш культур пашам кылэшын виктарэн шуктымо огыл.

11. Мари влакым копэратсийшкэ шагал пуртымо; копэратси пашам виктарашат шатал шогалтымэ.

10. Копэратси паша шуктымаш тэргэн ончалтын огыл; тидэ пашалан күлэш йэн влак

үжмө огыт ул; копэратси члэн влакат өрдыш-
тө лийын йонгышым ужын пашам виктараш
полшэн огыт ул.

Кундэм мучко йалысэ копэратси дэн эн
утларак Марисойузын окса-озанлык вийшт
лывыжэн шогымо дэн, пашам виктарэн шо-
гышо йнгыштат кылэшын ыштэн моштыдым
лиймышт дэн, кундэм организатси влак ша-
гал полшэн шогымышт дэн, Марисойуз вуй
вэрлан пашам кылэшын шукташ, жапыштэ
шэкланэн виктарэн шогаш, пэш нэлэмын йөсө
улмаш.

Нижкрайсойуз-ушэмын вуйвэр погынымаш,
Мари кундэм күлэш сатулышо копэратсиштэ
чыла каласымэ йонгыш лиймым; пашачэ,—
крэсаньыи эрык пудыртымашым, оппортунизм,
пурла могырыш лупшалтмылан шотла.

Мари кундэмыштэ тыгай йонгыш оппорту-
низм лиймэ, Нижэгород край мучко, вэс кундэ-
мыштат улмым ончыкта. Садлан, крайсэ сату-
лышо копэратсиилан ұлычак тўнгалын Рўдо
маркэ ышкэ пашажым сотсиализм ыштэн шук-
тышашлан полшымаш корно дэн колтыман;
кугу паврик дэн завод ыштышашлан, йалы-
сэ озанлыкым колхозыш савурнымашлан, пар-
ти шўдымө сэмын виктармэ лийжэ; тидэ пашам
чактарышэ влакым чаманыдэ корандыман.
Сатулышо копэратсийын тўнгычак пашам у
сэмын колтымашыжэ, эн утларак, эн ончы-
чак мучко колкоз ыштышаш районлаштэ,
колкоз ышташ полшымо корно дэн виктаралт,

шэ, тидэ паша сатулышо копэратсийын рү-до пашажэ лийшаш.

Батрак дэн йорло влакым, кулак тукум ваштарэш крэдал шогышо пэнгыдэ вийым ку-сармашым, нуным туныктымашым, копэратси пашашкэ шупшын шогымым, сатулышо ко-пэратси күлэш мондыдымо пашалан шотлэн, ыштэн шогыжо. Марисоуз дэн край мучко копэратсилян, ончык паша ыштымаштэ, ты-гай шүдымаш пуалдэш:

а) Сатулышо пашам лүддэ, у сэмын батрак дэн йорло влаклян полшэн шогышашлан, ну-нын коклаштэ түшкан погынэн ынгылтармаш пашам шуктыман; 1930 ийштэ I-X-лан батрак дэн йорло влак пүтынъэк копэратсишкэ пур-тымо лийыт; Район мучко колкозыш кусар-маштэ нуно 1930 ийштэ ,IV-лан пуртымо лийышт:

б) Колкоэ ыштымэ нэргэн, партиын шүды-мыжө ыштэн шукталтшэ.

в) Сату пуэдымаш-ужалмаш-класс шот дэн лийжэ, эн ончыч батрак дэн йорло влаклян налэдэн шуктышт;

г) Паврик заводлян, кочкишаш крэсаньык ыштэн лукмо сату погымашым вашкэрак пэн-кыдэмдэн шукташ, ончыкыжо погымаш па-ша сайын кайжэ;

д) Самокритик дэн пашам ончык колты-шашлан үчашэн ыштышаш нэргэн, парти шүдымыжым мучко шарэн шуктэн тидэ па-шашкэ пашачэ - крэсаньык влакым шупшым шогаш;

е) Лүддэ, копэратси кучэмым, пашачэ ба-трак дэн йорлым, полшэн шогышо ик марда крэсаньык гыч пашалан шогалтэн пэнггидэм-даш, пашам сайэмдаш.

ж) Калык коклаштэ, тунуктымаш, культур пашам утларак вийангдэн күлэш политик пашалан шотлэн ыштэн шогаш;

з) Йалысэ озанлыкым у корно дэн колты-шаш вэрч, тунуктымаш культур пашалан чот пижаш;

и) Копэратси пашам виктараш, сайлымэ йэн влакым кундэмласэ тунг илышэ калык гыч утларак сайлэн шогалтымэ лийышт;

к) Окса кучултмо вий пэнгкэдэмдышаш, пай оксам пүтынъэк погаш шүдымым илышыш пурташ;

л) Бүрократ дэн паша шуйкалмашым пы-тараш, пашам куштылгэмдэн кылэш-ок күл роскотым изэмдаш; калыклан полшэн шогаш;

м) Ваш-ваш ушэмым ыштэн районла вла-кым вийангдэн шукташ;

Марисойуз пашам пашачэ бригадын ончы-мо поштэк пунчал мутшым, тудын шүдымы-жым йоршэшлан шотлэн пэнгкэдымдаш, мари-сойуз пашам виктарэн шуктышашлан тидым шукташ:

а) Пашам виктарэн шогышо йэн влакым кэртшэ влакым шогалташ;

б) Күлэш кучэм дэн, Марисойуз кундэмысэ службышо влакым шымлэн налаш, йордым влакым корандаш;

в) Марисойуз кучэмым вийандышашлан, крайсойуз гыч эн ончыч торгаймэ пашаш виктарышэ, паша виктарышэ пөлкашкэ күлэш йэнгым колташ;

г) 1930 ийштэ йанвар тылзыштэ Марисойуз уполномочэнный погынымашым ўжаш; тидэ погынымаштэ, бригадым паша ончымо нэргэн пунчалмыжым, тэргэн ончэн налаш;

д) Марисойуз пашам тэргэн ончышашлан у гыч бригадым ушэмдэн, колтэн, тидэ пунчалмэ поштэк пашам виктарэн шукташ полишышаш.

Вуйвэр вуйлатышэ **Бэккэр.**

Возкалышэ **Вэлиповский.**

Кусармаш чын:

Марисойуз вуйвэр возкалышэ—

Йанай Ойсандыр.

Ш
до

ва

са

па

па

ы

ка

га

до

н

п

до

ти

м

л

м

л

н

в

к

л

л

л

л

л

Мар
У

вод

вуй

ВК

вуй

ву

тэ

пэ

ту

ашлан,
пашаш
кэ кӯ-

исойуз
тидэ
нэргэн

лан у
чалмэ
лшаш.

Марисойуз' пашам виктараш XI-сэ кана
Уполномоченный-влак погынымашын
сайлымэ йэнгышт.

I Союз Совет—21 йэнг сайлымэ.

1. Боровиков. П. М. Ульянов йандау за-
вод пашачэ копэратсэ вуйвэр вуйлатышэ.

2. Йэршов, С. Л. Юрин копэратсэ вуйвэр
вуйлатышэ.

3. Константинова. А. И. Чыкма кантком
ВКП(б) ўдрамаш пёлка вуйлатышэ.

4. Казанцэва. Е. Ф. Шэрнур копэратсэ
вуйвэр члэн.

5. Кориллов. Т. К. Мари-Турэк копэратсэ
вуйвэр вуйлатышэ.

6. Краснова. М. Д. ВКП(б) Кундэм Коми-
тет ўдрамаш паша виктарышэ инструктыр.

7. Кустов. А. Н. Мари Кужэр пашачэ ко-
пэратсэ вуйвэр вуйлатышэ.

8. Кузнэтсов. А. Е. Какшан мучаш (Пэк-
тубайэв) копэратсэ вуйвэр вуйлатышэ.

9. Орликов, К. Йошкар-Ола Рвзээ Ушэм Комитэт сэкрэтар.

10. Панзоркина, И. Йурин пашачэ ўдра-маш.

11. Рыбаков, А. Г. Кундэм озанлык кучэм (ОСНХ) вуйлатышэ.

12. Сидоров, И. А. „Смычка“ лўман пашачэ копэратсэ вуйвэр члэн.

13. Саратова, М. Н. Торйал копэратсэ члэнжэ.

14. Сайфутдинов, Т. Кульбаш копэратсэ кучэм пашам ыштышэ—счэтовод.

15. Паймэров, В. М. Марисола копэратсэ рэвизион комис члэнжэ.

16. Трэгубов, И. И. Провой (Звэнигов) копэратсэ вуйвэр вуйлатышэ.

17. Лэбэдэва, Е. Упш сола копэратсэ (Орша вўд кантон) члэнжэ.

18. Шэвэлэв, П. С. Шулко сола копэратсэ (Орша вўд) рэвизион комис члэн.

19. Шабдаров, Г. В. Пуланур (Заошлинский) йал копэратсэ вуйвэр вуйлатышэ.

20. Эштыганов, М. М. Мишкан сола (Азаноно) копэратси вуйвэр члэн.

21. Йаковлэва, А. Сэмисоли копэратси члэн Морко к-н.

Сойуз Совэтын Президиумжо—3 члэн дэн
кок кандидат:

1. Рыбаков, А. Г.—Президиум вуйлатышэ
2. Краснова, М. Д. „ „ члэнжэ.
3. Орликов, К. „ „ члэнжэ.

Кандидатышт:

1. Эштыганов дэн Кустов.

II. „Марисойуз“ вуйвэр (7 члэн)

1. Виноградов, Б. Йошкар-Ола электростанси пашачэ.

2. Алэксээп, М. М. Чыкма оласэ „Профэсинал“ копэратси вуйвэр члэнлан шог.

3. Крылоз, Н. П. Нижгород край сатулышо копэратси Ушэм колтэн.

4. Зайтсэв, И. Т. Йошкар-Ола копэрсати вуйвэр вуйлатышэ.

5. Пэтухов,—Колхоз Ушэм вуйвэр члэн.

6. Фуфыгин, П. М. Юрин пашачэ копэратси вуйвэр вуйлытышлан шогышо.

7. Шумилин. — ОСПС-штэ пашам ыштэн шог.

Кандидат влак:

1. **Кэлдышэва**,—Йошкар-Ола Рабкооп кэ-
выт пашачэ.

2. **Васильэв. Н. В.** Чыкмасэ Марисойуз
контор вуйлатышэ.

3. **Мочалов**,—Чодра озанлык ушэм (союз
с/х лэсрабочих)—Инструктыржо

Вуйвэрын Рудыжө.

1. **Крылоз. Н. П.** вуйвэр вуйлатышэ.

2. **Алэсэйв. М. М.** вуйвэр члэнжэ.—Паша
виктарышэ пөлкам вуйлатышэ; вуйлатышын
полшышыжо.

3. **Фуфыгин. П. М.** вуйвэр члэнжэ.—Тор-
гаймэ паша пөлкам вуйлатышэ.

III Рэвизион (Тэргышэ) комис—5 члэн,
2 кандидат.

1. **Макаров**,—Обфо вуйлатышэ.

2. **Мамайэв, Шэрнур** копэратси кучэм
бухгалтэржэ.

3. **Савэльэв, Е. С.** Карайсэ копэратсэ вуй-
вэр вуйлатышэ.

4. **Йурин, В. П.** Страк-касс уполномочэн-
ный, Йурин к-н.

5. **Фэдорова.** Ахмылоп копэратсий члэн.
(Чыкма к-н).

Кандидат влак:

1. Токтайэв. ВКП(б) Йошкар Ола комитэтыштэ шога.

2. Праподнюк. Кожла сола район копэратсэ вуйвэр вуйлатышэ.

Рэвиз комис вуйлатышылан Макаров йолташ сайлымэ.

ХI-со Кана Уполномочэн влак погынымашын
возкалышыжэ А. Ианай.

ХI-сэ кана уполномочэный влак погыны-
машкэ толшо дэлэгат нэргэн палыктыш.

1.	Чылажэ	145	дэлэгат	ылыыч.	
2.	Йүк пуэн сайлэн	кэртшэ	118	дэлэгат	(81,5%)
3.	Мут пуэн	кэртшэ	гына	27	„ (18,5%)
4.	Пөрйэнг			129	„ (89,0%)
5.	Ўдрамаш			16	„ (11,0%)
6.	Марий гыч			57	„ (39,4%)
	Руш			82	„ (56,5%)
	Суас			4	„ (2,8%)
	Вотак (Удмурт)			1	„ (0,65%)
	Чуваш			1	„ (0,65%)
8.	Пашачэ влак			18	„ (12,4%)
	Крэсаньык			94	„ (64,8%)
	Служышо			33	„ (22,8%)

8. Колхозышто шогышо

влак.	26		
Марий гыч.	13	"	(50 %)
Руш.	12	"	(46 %)
Чуваш.	1	"	(4 %)

9. Партийштэ шогымаш

Члэн ВКП(б).	42	"	(29,0%)
Кандидат влак	23	"	(15,9%)
ВЛКСМ члэн	7	"	(4,7%)
Партийштэ шогыдымо влак	73	"	(50,4%)

10 Тунэммэ шот дэн:

Лудын возэн моштыдымо влак —
шкэ сэмын тунэмшэ

влак	1	"	(0,6%)
Иылысэ школ			
пытарышэ.	125	"	(86,2%)
Кыдал школ.	19	"	(13,2%)
Кугу школ.			—

Колэратсэ пашам ыштэн шогымаш шот.

Нимоньар ыштыдымэ

влак	27	дэлэг.	(18,7%)
Ик талук мучко ыштышэ	27	"	(18,7%)
Ик талук гыч кок ий			
мучко.	10	"	(6,9%)
Кок.	3	26	" (18,0%)
Кум	4	6	" (4,1%)
Ныл	5	14	" (9,4%)
5 талук утла.	35	"	(24,2%)

Мандат комис доклад гыч XI-сэ кана погы
нымаш возкалышэ.

А. Йанай.

	Map.
	1-76.